

השבת ^{Le} רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אדסר בן רבי אייזיק שלמה, זיע"א

רב לכם, בני לוי...

כל העסקים שבעולם, הכל בשביל בירור האמת, שהוא עיקר בירור הניצוצות הקדושות, שצריך כל אחד לברר כל ימיו ולהניח בנים אחריו, בכדי לברר האמת מדור לדור...

ועל-כן, **טובים השנים מן האחד**, כי אי אפשר לברר האמת על-ידי אחד לבדו, כי כבר מבואר שאמת הפשוט, אין זה שלמות האמת, רק העיקר לברר האמת במקום שיכולין לטעות באיזה סברא להפך, ועל-כן צריכין שניים דייקא, כי בודאי יש ביניהם שנוי דעות, כמאמר רבותינו ז"ל.

ועל-כן, כששניים עוסקים בהלכה, זה מקשה וזה מתרץ, זה בונה וזה סותר, על-ידי-זה דייקא מתבררת ההלכה בשלמות; אך בשניים, יכול להיות שלא יהיה ביניהם הכרעה, וכל אחד יחזיק בדעתו, ואז לא יוכל להתברר האמת, וזה שסיים הכתוב: **והחוט המשלש לא במהרה ינתק**, כי זה עיקר השלמות, כשיש הכרעה אמיתית בין השניים על-ידי השלישי המכריע ביניהם, כי עיקר שלמות האמת, בבחינת שלושה קווי אמת, בחינת **ראש, תוך, סוף**, שזה בחינת השלושה אבות, כמבואר בפנים.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: **כל מחלוקת שהיא לשם שמים**,

סופה להתקיים וכו', כי עיקר שלמות התגלות האמת הוא בסוף, כמבואר בפנים; ועל-כן מחלוקת לשם שמים כעין מחלוקת שמאי והלל, שדייקא על-ידי שנוי דעותיהם, מתברר האמת בשלמות; וזה: **סופה להתקיים** - סופה דייקא, כי בודאי רק בסוף האחרון יתגלה אמתת המחלוקת הזאת איך ששניהם דברי אלקים חיים.

אבל, מחלוקת שהיא שלא לשם שמים, אין סופה להתקיים, כי מאחר שכוונת החולקים הוא שלא בשביל האמת,

אף-על-פי שמסתמא גם הם מלבישין דבריהם באיזה אמת המדומה שלהם, ואומרים שהאמת אתם, וכל כוונתם בשביל האמת, וכמובן מתוך דברי קרח ועדתו, שאמר למשה רבנו, עליו השלום: **רב לכם וגו'**, כאילו כוונתם רק בשביל קנאת האמת.

אבל, סוף כל סוף, יתגלה האמת לאמתו, ויפלו החולקים על האמת מבלי תקומה, כמפלת קרח ועדתו, ואז בודאי ירוצו הכל להתקרב אל האמת, אבל אז אין שום מעשה וקבדא, כי רק **מי שטרח בערב-שבת יאכל בשבת כנ"ל**, אבל מי שלא טרח בערב-שבת, והמתין מלהתקרב אל האמת עד שיתגלה האמת לעין כל, עד שכל חלוקת הכבוד יהיה אצל האמת, מה יאכל בשבת? [כי עיקר ביאת האדם לזה העולם, הוא לברר האמת מתוך השקר דייקא, כי זה עיקר שלמות האמת, כנ"ל].

(אוצר היראה - אמת - ל"ח)

סיפור

רבי מנדיל מלאדיזין הנ"ל, היה בתולדתו ומנעוריו מצד המתנגדים, ונתקרב למוהרנ"ת ז"ל על ידי רבי יצחק חזן מברסלב, שנתוועד אתו בכפר במקום לימודו עם נערים, אשר נשכר להם לצרכי פרנסתו.

ורבי יצחק היה דרכו לומר דברי צחות בכל עת, ובהתוועדו עם רבי מנדיל הנ"ל ואמר איזה דברי צחות, ענה ואמר לו רבי יצחק: **אתה חכם, אבל בעיר ברסלב נמצא איש חכם יותר ממך. ושאל אותו: מי הוא? והשיב לו: רבי נתן!**

טוב להגיד ולשיר

ונכנס זה הדיבור באזני רבי מנדיל, יען אשר ראה והבין בזה האיש רבי יצחק שגם הוא איש חכם ונבון, והתחיל לכסוף לנסוע לברסלב למוהרנ"ת ז"ל, אבל לא היה יכול לנסוע באמצע הזמן שנשכר בו ללמוד עם הנערים הנ"ל. וזה היה בחורף, אשר הוכרח להמתין עד קודם פסח שחזר לביתו לטאלטשין.

ובחול המועד פסח, נתוועד אתו בשוק רבי מאיר יהודה (שיישב אז בטאלטשין) בעת שרצה לנסוע למוהרנ"ת ז"ל על ימים אחרונים של פסח, ונתעורר עוד הפעם על ידי רבי מאיר יהודה הנ"ל, עד ששכר אתו ביחד את העגלה. ובא לפני מוהרנ"ת ז"ל, וסיפר לפניו את כל לבבו בדבר מבוכותיו מספרי החקירות, אשר נטעה ונתעה בהם קודם התקרבותו, ומוהרנ"ת ז"ל ידע מה להשיבו, עד שנהפך לאיש כשר בכל ימי חייו וכאשר נספר לקמן. [כל זה שמעתי מאבי ז"ל].

ומרבי נתן ב"ר לייבלי ראובן ז"ל שמעתי, שראה אותו פעם אחת בבית המדרש בעת לבישת הטלית שהיה שמח מאוד. וספר לו, שביום התוועדותו עם רבי יצחק מכוון ממש טרם שנתוועד אתו, נכנס בלבבו [כפי עוצם מבוכותיו כנ"ל] שיפסוק שלגמרי מלבוש טלית ותפילין.

אבל, מיד בשמעו שבחי מוהרנ"ת ז"ל מפי רבי יצחק הנ"ל, חשב בדעתו להמתין על כל פנים, עד שידבר תחילה עם מוהרנ"ת. וכן היה, שזכה מוהרנ"ת בעזרת ה' יתברך, להוציא מלבבו כל מבוכותיו עד שנהפך לאיש כשר ומאמין כנ"ל, והיה שמח ושש על זה בכל ימי חייו, כמוצא שלל רב. (כוכבי אור - שיחות וספורים - ב, נ"ב-נ"ג)

צדיק

כל ההשפעות וכל הברכות נמשכין מהצדיק, שהוא מקור כל הברכות וכל ההשפעות, והוא מכניע ומבטל חרפת רעב.

כי כל מי שאינו מתקרב את עצמו אל הנקדה הקדושה, שהיא בחינת הצדיק האמת, הוא רחוק מברכה ומתגבר עליו בחינת **שבע שני הרעב**. אבל, על ידי הצדיק בחינת יוסף, נתתקן זאת. וכן, עיקר כל החיות נמשך רק מהצדיק, שהוא בחינת **חי עלמין**, ובלעדו אין שום חיות בעולם.

כי הצדיק מבטל כל בחינת האהבות הנפולין, שהם בחינת חרפה, שברון לב, בחינת סטרא דמותא, חס ושלום, וממשיך חיות בעולם, כי הוא מחיה ומתקן בחינת שבירת כלים ומבטל סטרא דמותא שבא משם, כידוע.

כי הצדיק הוא מקור החיים; וכל ישראל, אף על פי שיש בכל אחד נקדה טובה, שהיא בחינת צדיק, כמו שכתוב: **ועמך כלם צדיקים**, אף על פי כן, אי אפשר להם לקבל השפע והברכה בשלמות, לבטל חרפת רעב, שהיא בחינת בהמיות בחינת אהבות הנפולין, השורין על הלב, שמשם עיקר הרעבון, ואי אפשר לבטלו כי אם על ידי הצדיק, שהוא כלליות שורש נשמות ישראל.

ובתחילה, צריכין הכל לקבל ממנו, ואחר כך צריך לקבל כל אחד הארה מהנקדה שבחברו, ואחר כך צריך כל אחד לעורר ולהאיר נקדתו הטובה, ולקבל הארה והתעוררות מניה וביה.

(אוצר היראה - צדיק, מ"ג)

מוקדש לרפואת אביה לאה בת אסתר

לזכות לכל הישועות

נ נח נחמן נחמן מאומן

רבונו של עולם, מלא רחמים, חוס וחמול עלי, והושיעני ועזרני לחזק את לבבי, שאתחיל מעתה להרגיל עצמי להיות בעולם הבא, שאמשיך ואשמיט את עצמי מתאוות עולם הזה והבליו, רק ארגיל את עצמי כמו בעולם הבא, ששם אין שום תאוה מתאוות עולם הזה כלל, כי כבר כלו ביגון חיי ועברו הרבה משנותיי, וכבר באתי בימים יומי החליפות הולכים ובאים, ובכל יום ויום מתקרבים ליום המיתה, ובהכרח לילך בדרך הזה, בדרך כל הארץ.

זכינו שאתחיל להתנהג את עצמי במנהג המקום ההוא, שאני עתיד לילך לשם בלי ספק, אם קרוב ואם רחוק, אם מעט ואם הרבה אחיה עוד, אבל על כל פנים, הכל יעבור כצל עובר. ואני מוכרח לילך לשם, אשר שם, אין שום תאוה ומידה רעה, ולא מנהג ממנהגי עולם הזה, ולא שום כבוד והתנשאות של שקר, אשר שם **עלמא דקשוט** [עולם האמת], ואין מלווין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא שום תאוה וכבוד של עולם הזה; אדרבא אי אפשר לזכות ולהצליח שם, כי אם כשנקיים זכים מכל התאוות, בקדושה ובטהרה גדולה.

וכמה אני רחוק מזה, ואם כבר עבר עלי מה שעבר, ועשיתי מה שעשיתי, זכני על כל פנים מעתה, שאתחיל לחוס ולרחם עלי ברחמנות אמת, ואתחיל להכין צעדי ופעמי אל עלמא דאתי [עולם הבא], אשר אני מוכרח לבוא לשם, בלי ספק.

ואם אלף שנים אחיה, אינו מספיק להכין צידה לדרך רחוק כל כך, אפילו אם לא הייתי פוגם כל ימי שום פגם כלל, מכל שכן וכל שכן שפגמתי כל כך, ואני מלא חטאים ועוונות ופשעים ותאוות רעות ופגמים גדולים וקלקולים הרבה בלי שיעור וערך ומספר.

ורחם עלי, וזכני על כל פנים מעתה, שאזכה לרחם עלי באמת, ואתה תרחם עלי מן השמיים, ותעזרני ותושיעני בכל רגע, באופן שלא אשוב עוד לכסלה, רק אזכה להתחיל מעתה, להרגיל את עצמי להיות בעולם הבא, להרגיל את עצמי להיות בלא אכילה ושתייה ומשגל ושאר תאוות...

(מספר אָבִי הנחל ב' - מכתב קס"ח)

חיי מוהר"ן

פעם אחת, בימי נעוריו, בא אליו אחיו הרב רבי יחיאל, זכרונו לברכה, על שבת. וראה את ההנהגה שלו בליל שבת והוטב בעיניו. ובסעדת שחרית, היו מספרין העולם לפניו, זכרונו לברכה, איזה שיחות חלוין, ולא הוטב הדבר בעיני הרב, רבי יחיאל. ובמוצאי שבת, נכנס לחדרו של רבינו, זכרונו לברכה, ודבר עמו מזה.

ואמר לו רבינו, זכרונו לברכה: **האתה זוכר כל הספורים שהיו על השלחן בשחרית?** ולא היה זוכר את כלם. ואמר לו רבינו, ז"ל: **אני זוכר את כלם!**

והלך, ונעל את הדלת של חדרו, והתחיל לסדר לפניו כל הספורים, ולהסביר לו קצת מה היו עניינם, ודבר עמו עד איזה שעות על היום והחלונות היו סתומים.

ואחר-כך, הביט על המראה שעות, וראה שהגיע זמן קריאת-שמע של שחרית מכבר, והפסיק הדבור. והלך הרב רבי יחיאל ממנו, בבכיה גדולה ובגעגועים גדולים ובהתעוררות נפלא, עד שעברו כמה ימים שלא היה יכול לאכול ולא לישן וכו', רק ישב בבכיות גדולות מחמת גדול התשווקה והגעגועים והתעוררות נפלא, שנתעורר אז מדברי רבינו, זכרונו לברכה.

ומאז, נתקרב אל רבינו, זכרונו לברכה, בהתקרבות אמתית עצום ונפלא מאד (חיי מוהר"ן - גייעתו וטרחתו בעבודת ה', ר"מ, ג')

יש נשמות שנפלו, וצריכים להחיותם ולהשיבם בכל מיני מטעמים המשיבין את הנפש. ועל-ידי התנוצצות המוחין, בחינת תפלין, שזוכין על-ידי שמשברין התגברות הרהורי ניאוף (כמו שכתוב בברית, אות כ"ז), על-ידי-זה נעשין דבורים כשרים, להחיות ולהשיב את אלו הנשמות הנפולות.

(לקוטי עצות - התחזקות, כ"ח)

תפילה

ובכן, תרחם עלינו, סומך נופלים מחיה מתים, ברחמים רבים, ותשפיע עלינו דבורים קדושים וטהורים מצדיקים אמתיים, המשיבין את הנפש, מגדול ועד קטן, ותשיב ותחיה ותבריא ותחזק את נפשותינו החלושות מאד מאד, היגיעות מאד, הנדכאות מאד.

ובכללם, תרחם ותחוס ותחמול עלי, ותשיב ותחזק ותאמץ את נפשי המרה מאד, כי נפשי מרה לי, אל תתן את עבדך לפני בת בלייעל. ואתה ה' את עבדך ידעת. **אנה ה' כי אני עבדך אני עבדך בן אמתך פתחת למוסרי.**

עזרנו הושיענו, החיינו נא, השב את נפשותינו האַמללות מאד, בכל מיני מטעמים המשיבים את הנפש, בשבעה משיבי טעם. **סמכוני באשישות רפדוני בתפוחים כי חולת אהבה אני.**

ותשפיע עלינו אמרות ה' אמרות טהורות, שיוכלו להחיות את כל הנפשות הנפולות מעמך ישראל, שנפלו למקום שנפלו, בכמה מיני נפילות, נפילה אחר נפילה, סיעוד וסמך אותם והקיימם תקומה אחר תקומה. **עזוב תעזוב, והקם תקים.** חזק ידים רפות וברכים כושלות תאמץ. אמץ וחזק רפיון ידם, השיבם בכל מיני מטעמים, המשיבין את הנפש. **כושל יקיימון מליך וברכים כורעות תאמץ.**

ויקים מקרא שכתוב: **כי שבע יפול צדיק וקם.** ה' ממית ומחיה מוריד שאול ויעל. **מקימי מעפר דל מאשפות ירים אביון.** העלנו מהרה מכל המקומות המגנים שנפלנו לשם בדורות הללו, **אני אמרתי ה' חנני רפאה נפשי כי חטאתי לך.** ה' ישמרנו ויצלנו ואל תתננו בנפש אויבנו, ה' יסעדנו על ערש דווי כל משכבנו נהפך בחליינו.

כי אין חולה וכואב ומכה בעולם שנמשיל ונדמה בו מכות נפשנו וְחַלְשׁוֹתֵנו העצומות מאד בעתים הללו, מכף רגל ועד ראש אין בנו מתם, פצע וחבורה ומכה טריה, כי זורו וְחַבְשׁוּ וְרָכְכוּ בשמן, בכמה וכמה רפואות וסמנים יקרים מפז ופנינים אשר רפאו אותנו בהם הצדיקים האמתיים, שהיו בדורות שלפנינו, אשר חברו ספרים קדושים הרבה, אשר כל דבריהם מחיין את הנפש, והם מלאים עצות נפלאות ונוראות והתעוררות גדול לעבודתך באמת.

ועם כל זה, רפואות תעלה אין לנו. **הצרי אין בגלעד אם רפא אין שם כי מדוע לא עלתה אַנְכַת בת עמי. המאוס מאסת את יהודה אם בציון געלה נפשך מדוע הכיתנו ואין לנו מרפא קוה לשלום ואין טוב ולעת מרפא והנה בעתה.**

החומל על דל, חמול על דלותנו וראה שפלותנו וארך גלותנו, השיבני ואשובה כי אתה ה' אלקי. החייני וקיימני בקדשתך העליונה. השיבני נא בתורתך ובמצותיך הקדושות, נפשי ישוב יחנני במעגלי צדק למען שמו. גם כי אלך בגיא צלמות לא אירא רע כי אתה עמדי שבטך ומשענתך המה ינחמוני.

(לקוטי תפילות ב', ה')

שבת שלום

**צדקה
והסדר**
תרמו נא, בכל סיניפי
הדואר
חשבון 7-2255-89